

11 Σεπτεμβρίου 2016

Φυσικό μνημείο Ψηλά στην Πίνδο, το γηραιότερο δέντρο της Ευρώπης

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)

Ο «Αδωνις» είναι ο πρεσβύτερος μιας ομάδας υπεραιώνόβιων πεύκων στην Πίνδο (Πηγή: Πηγή: Oliver Konter)

Στοκχόλμη

Πρέπει να φύτρωσε το σωτήριο έτος 941 και να ήταν ήδη 500 ετών όταν έπεσε η

Κωνσταντινούπολη. Είναι ένα πεύκο που βρέθηκε πρόσφατα στην Πίνδο και χρονολογήθηκε με σχετική ακρίβεια στα 1.075 χρόνια, κάτι που το καθιστά «το γηραιότερο γνωστό εν ζωή δέντρο στην Ευρώπη».

Ο ορεσίβιος Μαθουσάλας είναι μια πεύκη λευκόδερμος (*Pinus heldreichii*), είδος γνωστό και ως ρόμπολο, το οποίο βρέθηκε από διεθνή ερευνητική ομάδα ψηλά στην οροσειρά της Πίνδου, και βαφτίστηκε ανεπίσημα «Άδωνις».

Στην ίδια περιοχή βρέθηκαν επίσης «περισσότερα από μια ντουζίνα» άλλα ρόμπολα με ηλικία που κυμαίνεται στη μία χιλιετία.

«Είναι αξιοθαύμαστο το γεγονός ότι αυτός ο μεγάλος, περίπλοκος και εντυπωσιακός οργανισμός έχει επιζήσει τόσο καιρό σε αυτό το αφιλόξενο περιβάλλον» λέει ο δενδροχρονολόγος Πάουλ Κρούζικ του Πανεπιστημίου της Στοκχόλμης, επικεφαλής της διεθνούς ομάδας που ανακάλυψε το πεύκο.

Οι αποστολές κατά τις οποίες ανακαλύφθηκαν τα υπεραιώνόβια ρόμπολα οργανώθηκαν από το Navarino Environmental Observatory, μια συνεργασία ανάμεσα στο πανεπιστήμιο της Στοκχόλμης, την Ακαδημία Αθηνών και την εταιρεία TEMES S.A, με τη συμμετοχή ερευνητών από το Πανεπιστήμιο του Μάινζ στη Γερμανία και της Αριζόνα στις ΗΠΑ.

Στόχος ήταν ο εντοπισμός υπεραιώνόβιων δέντρων, των οποίων οι δακτύλιοι ανάπτυξης μπορούν να προσφέρουν πολύτιμα στοιχεία για το κλίμα της Μεσογείου τους τελευταίους αιώνες.

Η αλήθεια είναι ότι υπάρχουν άλλα δέντρα στην Ευρώπη των οποίων η ηλικία εκτιμάται ότι υπερβαίνει κατά πολύ την ηλικία του συγκεκριμένου ρόμπολου. Ένα

άλλο δέντρο του ίδιου είδους στη Βουλγαρία, γνωστό με την ονομασία «πέυκο Μπαϊκούσεφ», εκτιμάται ότι μπορεί υπερβαίνει τα 1.300 χρόνια, ενώ η «Ελιά των Βουβών» στο Κολυμπάρι Κρήτης δεν αποκλείεται να ξεπερνά τα 2.000 χρόνια.

Η διαφορά είναι ότι στις περιπτώσεις αυτές δεν υπάρχουν άμεσες μετρήσεις αλλά μόνο προσεγγιστικές εκτιμήσεις, δεδομένου ότι τα υπεραιωνόβια αυτά δέντρα έχουν κούφιο κορμό και η καταμέτρηση των δακτυλίων ανάπτυξης είναι αδύνατη.

Ο Άδωνις, αντίθετα, έχει σκληρό ξύλο που αντιστέκεται στη φθορά, ιδιαίτερα στις χαμηλές θερμοκρασίες του βουνού. Οι ερευνητές κατάφεραν έτσι να τρυπήσουν τον κορμό και να μετρήσουν άμεσα τους δακτυλίους. «Ο πυρήνας [ξύλου] έχει μήκος ένα μέτρο και φέρει 1.075 δακτυλίους» αναφέρει ο Κρούζικ. Η ανακοίνωση των ερευνητών δεν διευκρινίζει πάντως αν οι μετρήσεις έχουν υποβληθεί για δημοσίευση στον επιστημονικό Τύπο.

Η πέυκη η λευκόδερμος απαντάται σε μεγάλο μέρος της Βαλκανικής χερσονήσου (Βοσνία, Βουλγαρία, Αλβανία, Σερβία, ΠΓΔΜ, Ιταλία, Ελλάδα) αλλά μόνο σε μεγάλο υψόμετρο, εκεί όπου τελειώνουν τα δάση ελάτης και άλλων ειδών πέυκου. Συνήθως φύτεται διάσπαρτα και δεν σχηματίζει πυκνό δάσος.

Όπως γίνεται συνήθως σε τέτοιες περιπτώσεις, οι ερευνητές δεν διευκρινίζουν στην ανακοίνωσή τους την ακριβή τοποθεσία όπου βρίσκεται ο «Άδωνις» και η υπέργρηρη παρέα του -για την ασφάλεια αυτών των φυσικών μνημείων, τα πλήθη είναι καλύτερο να μείνουν μακριά.

Μυστική, εξάλλου, έχει κρατηθεί η ακριβής θέση των γηραιότερων ζωντανών δέντρων του κόσμου, πευκών του είδους *Pinus longaeva* σε οροσειρές των νοτιοδυτικών ΗΠΑ.

Μετρήσεις δενδροχρονολόγησης και ραδιοχρονολόγησης έχουν δείξει ότι ένα τέτοιο πέυκο στα Λευκά Όρη της Καλιφόρνια θα γίνει φέτος 5.066 ετών.

Βαγγέλης Πρατικάκης

Πηγή:Newsroom ΔΟΛ- news.in.gr